Rok V. Nr. 55.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów za każde następne . . „ 5 „

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ
TEATRALNY.

Rok 1876.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 cen. Numer pojedynczy kosztuje 5 cent.

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 22 stycznia.

Jutro przedstawioną będzie operetka Offenbacha w 4ch aktach: *Orfeusz w Piekle*, z p. Ćwiklińską w roli Eurydyki i Ekerem w roli Styksa.

* * *

Jutro wielki piąty bal maskowy w salach redutowych. O północy przedstawienie w teatrze: „W Pacanowie.“

* * *

Dyrekcya naszego teatru zakupiła najnowszą komedyę p. Bałuckiego pod tytułem: „Pozłacana Młodzież“.

* * *

W tych dniach nadeszło kilka nowych utworów na konkurs dramatyczny.

* * *

P. Valent wystawił w tych dniach nowy portret i trzy inne utwory.

TEATRA POLSKIE.

Warszawa. Na scenie teatru wielkiego przedstawiono tragedyę Wiktora Hugo „Angelo Malipieri“.

Balet „Wesele w Ojcowie“, należący do najstarszych na scenie warszawskiej, ma być w tych dniach przedstawionym w wielkim teatrze po raz **ośmsetny**.

TEATRA ZAGRANICZNE.

Paryż. P. Lecoqu'e, którego ostatnia opera komiczna „Pompon“, jak piszą tamtejsze dzienniki, nie powiodła się, wystawił w teatrze Renaissance, trzyaktową operetkę „La petite Mariée. Operetka ta ma być dla teatru świetnym nabytkiem.

Wiadomości artystyczne.

„Noworosyjski Telegraf“ otrzymał depeszę donoszącą, że w dniu 4 stycznia zgorzał o godzinie 4tej po południu teatr miejski w Kiszyniewie, zabezpieczony na 20.000 r.s. Oprócz zniszczonego budynku straty w nieubezpieczonych ruchomościach dochodzą do 15,000 rubli.

TEATRA W POLSCE
przez **Estreichera.**

LWÓW.

(Ciąg dalszy).

Rok 1847 Nra 1, 13, 34, 39, 80, 126 i inne. Oceniają dzieła: Studenci (Stryjewskiego), Dyogenes, Kapitan Zosia, Czarny lekarz, Pierwej Mama, Szatan w Paryżu, Jolanta, Kochankowie z Murcyi, Piąty akt, Krakowiacy i Górale. Tu na jednej recenzyi napotykamy podpis I. Dz.(ierzkowski)

W r. 1848 utrzymywała się jeszcze krytyka teatralna, lecz się rozprzęgła nagle. Pisywał tu recenzye Jan Zacharyasiewicz; pisali może i inni w Nrach 20, 22 i t. p., a to sztuk: Stefan z Głogowa, Gałganiarz, Barbara Radziwiłłówna, ale marcowe wypadki rozwiały to wszystko i kilkoletnia nastała przerwa.

Dziennik mód paryzkich wydawany przez Kulczyckiego a właściwie przez Borkowskich od r. 1840 do 1848 obejmuje kiedy niekiedy przeglądy sztuk grywanych we Lwowie roku 1841 w Nrach 2, 3, 4, 8, (rozbiór Zemsty), 10, 11, 14, 18, te pisane przez L. D. B(orkowskiego) a w Nrze 23, przez J. D(unina Borkowskiego?). Są tu oceny nie gry aktorów, ale wartości tłumaczeń. Rozebrano mianowicie te: Król Lear, Karolina, Koleżeństwo, Alchemista, Joanna Montfaucon, Która jest młoda panna? Szklanka wody, Syn waryatki, Tajemnica żony. Szkoda, iż Recenzenci nie zastanawiali się nad tem, jak i przez kogo sztuka była graną, tylko jej treść lub wartość oceniali, wyjątkowo tylko zajmują się grą Haganowskiego i Aszpergera, pojawiających się pierwszy raz na scenie lwowskiej. W dalszych latach podobnež są rozbiory.

Rok ostatni dziewiąty 1848 r. zawiera N. 1 o występie pierwszym Dziedzickiego, ówczas pa ryoty gorącego, a dziś związego się Didykoj i redagującego do niedawna rosyjskie „Słowo“. Rozbiór sztuk: Car i powroźnik, N. 3 Szmaciarz paryzki (recen), N. 8 i 9 o przedstaw. Barbary Radziwiłłównej, N. 11 Żółkiewski pod Cecorą, N. 18 Nowy czas, stary teatr, artykuł ten jest czysto polityczno-polemiczny.

W latach od r. 1852 do 1844 zajmowały się recenzyami czasopisma: „Telegraf“, „Dziennik literacki“, „Gazeta lwowska“, a w końcu „Nowiny“.

„Dziennik literacki“ w latach zawiązania się swego w r. 1852 te zamieścił artykuły dotyczące teatru lwowskiego. N. 5 mieści: O scenie polskiej we Lwowie r. 1852 utworzenie rady teatralnej. N. 6 o przedst. Konaszewicz w Białogrodzie. N. 8 Zbyt szczęśliwa, Szlachcic na wystawie. N. 9 Arcydzieło nieznane, Więźniowie Carowej. N. 10 Albert Niedźwiedź. N. 12 Płochość ukarana, N. 13 Wiesław. N. 17 Narzeczone, Pięć sióstr a jedna Marya Tudor. N. 47 Wąsy i peruka. Z numerem więc 47 przy końcu kwietnia, „Dziennik literacki“ przestał zajmować się teatrem.

W r. 1853 umieszcza: N. 10 O wystawie proroka (opera niemiecka), N. 26 Zwolennicy sceny, Goście. O występach panny Kotowskiej, Targnwskiej, pani Zabrockiej i Sędzimira, przez W. i w dalszych latach do 1868.

„Telegraf“, wychodzący od r. 1852 umieszczał częste choć drobne i małej wartości artykuły o widowiskach grywanych w teatrze a to przez cały dwuletni peryod swego istnienia. On najwięcej ze wszystkich pism, interesował się sceną.

„Czas“ 1867 r. N. 130—1 obejmuje zajmujący artykuł: Obecny stan teatru polskiego we Lwowie.

Przeszedłszy bibliografią sceny lwowskiej, dotknijmy bibliografii piśmiennictwa dramatycznego lwowskiego. Chociaż nie wielki urodzaj co do liczby pisarzy przypada na Lwów, jednakże co do wartości dzieł dramatycznych, jest on korzystniejszy niż w Krakowie. Do najdawniejszych prac scenicznych dzisiejszego zakroju policzamy wydany przekład tragedyi Kornela p. t.: Herakliusz przez B. Aleksandrowicza w r. 1749.

W r. 1758 wychodzą tu sztuki Bohomolca, w r. 1760 Natręt, Wac. Rzewuskiego i tegoż Dziwak.

W r. 1773 lub około niego, (jak się domyśla Bentkowski), miały tu być wydane dwie komedye: „Suknia bez galonu“, „Upiry“.

W r. 1782 X. Sam. Chrościkowski drukuje przekład tragedyi „Matylda“, (z J. Anutyniego), a r. 1791 Marewicz Winc., sztukę „Polusia“.

Te są utwory po koniec zeszł. wieku, nieliczne i niemające wartości. W półstoleciu obecnem długo nie pokazywało z początku się nic na niwie dramatycznej, bo też to były owe bolesne czasy, w ciągu których po cztery książeczki rocznie w całej Galicyi wychodziły. Dopiero w r. 1817 przedrukował ramoty swoje teatralne Wal. Górski. W r. 1819 Radowski A. przedstawia dramę: "Oblężenie Trębowli", ale jej nie ogłasza.

W r. 1821 pierwsza ukazuje się książka, mająca wartość rzeczywistą. Kamiński wydaje Krakowiaków, pisze mnóstwo i tłumaczy dzieła dla sceny, z których drukuje w r. 1827 przekład z Kalderona: "Lekarz swojego honoru", w r. 1834 komedyjkę "Kochany Braciszek"; w r. 1837 z Szyllera: „Wallenstein".

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski*. W drukarni „CZASU“ w Krakowie. Rządca drukarni *Józef Łakociński*.

Z zawieszeniem abonamentu. Nr. porządkowy 55.

TEATR KRAKOWSKI.

W Sobotę dnia 22 Stycznia 1876 r.

Na dochód

SOBIESŁAWA

Po raz pierwszy

Dramat w 5 aktach a 9 odsłonach oryginalnie wierszem napisany przez Juliana z Poradowa:

(Uwieńczony III nagrodą na konkursie krakowskim 1875 r.)

WESELE ZDOBYWCY

czyli

ATTYLA KRÓL HUNNÓW

OSOBY:

Attyla, król Hunnów — — — **Pan Sobiesław.**
Eryk, król Burgundów — — Pan Szymański.
Arderyk, jego syn — — Pan Roman.
Grimhilda, jego córka, żona Attyli Pani Parźnicka.
Walther (Faustyn) ks. Burgundzki Pan Podwyszyński.
Książe Orestes, sekretarz Attyli Pan Feliksiewicz.
Augustul, jego syn — — — Pan Jankowski.
Helke, dawna kochanka Attyli, żona Augustula — — — — Panna Kwiatyńska.
Herrat, ochmistrzyni dworu królowej Hunnów — — — — Panna Wojnowska.
Waldemir, wódz Burgundów — Pan Glikson.
Szekely, wódz Hunnów — — Pan Bogucki.
I } wróżbici — — — — — Pan Danielewicz.
II } — — — — — Pan Nowak.

Pustelnik — — — — — Pan Dyliński.
Centurion rzymski — — — Pan Słonarski.
Avienius poseł rzymski — — Pan Bąkowski.
Poseł grecki — — — — Pan Wojdałowicz.
Poseł Franków — — — — Pan Mancewicz.
Słowianin — — — — — Pan Ładnowski.
Dziewczyna z dworu Grimhildy Pani Siedlecka.
Dziewczyna — — — — — P. Krasnopolska.
Dziewczyna — — — — — Panna Bułat.
Żołnierz burgundzki — — — Pan Kwakiewicz.

Akt I w Worms nad Renem, następnie w Tuluzie.

Straże burgundzkie — Hunny — Burgundy — Lud — Duchowieństwo — Orszak Attyli — Kobiety — Orszak Grimhildy.

Biletów dostać można w Kasie teatralnej w Piątek od 9 do 12 przed południem i od 3 do 7 wieczór, a w Sobotę jak zwykle. Szanowni PP. Abonenci życzący sobie zatrzymać swe miejsca zechcą się zgłosić w Piątek najdalej do 12 rano.

Początek o godzinie siódmej.